

SLOVENSKÁ
FILHARMÓNIA

ABONENTNÝ
CYKLUS

— DE —

01. 04. 2026 | streda | E5
02. 04. 2026 | štvrtok | D5
Koncertná sieň SF | 19.00

77. KONCERTNÁ SEZÓNA

Veľkonočné koncerty SF
SLOVENSKÁ FILHARMÓNIA
SLOVENSKÝ FILHARMONICKÝ ZBOR
MAROŠ POTOKÁR *dirigent*
ADAM SEDLICKÝ *zbormajster*
SYLWIA OLSZYŃSKA *soprán*
JANA KURUCOVÁ *mezzosoprán*
PAVOL KUBÁŇ *barytón*

Richard Wagner (1813 – 1883)
Tajomstvo Veľkého piatku z opery Parsifal 11'

Karol Szymanowski (1882 – 1937)
Stabat Mater pre sóla, zbor a orchester, op. 53 25'
Stała Matka bolejąca
Któż widział tak cierpiącą
O, Matko źródło Wszechmiłości
Daj niech płaczą z Tobą razem
Panno słodka
Chrystus niech mi będzie grodem

Henryk Mikołaj Górecki (1933 – 2010)
Totus tuus pre miešaný zbor a cappella, op. 60 11'
Lento assai – Molto espressivo

Richard Strauss (1864 – 1949)
Smrť a premenenie, symfonická báseň, op. 24 25'
Largo
Allegro molto agitato
Meno mosso
Moderato

Parsifal, posledná opera **Richarda Wagnera**, predstavuje vrchol jeho umeleckého i duchovného smerovania. Je koncipovaná ako slávnostný mystický zážitok – *Gesamtkunstwerk*, výtvor komplexne ponímajúci všetky druhy umenia do hlbokého celku plného vzájomných súvislostí. Wagner pracuje s typickými naratívami umenia 19. storočia – hrdinská obeť, súcit, uzdravenie a znovuzrodenie. Zasadzuje ich do kresťanskej a budhistickej symboliky, reflektujúc filozofiu Arthura Schopenhauera. Inšpiroval sa stredovekým eposom Wolframa von Eschenbacha, rozprávajúci príbeh rytiera Parsifala a jeho hľadania Svätého grálu, symbolu duchovnej čistoty a vykúpenia. Osobitné miesto opery zastáva tretie dejstvo, ktorého súčasťou je aj známe „*Tajomstvo Veľkého piatku*“. Parsifal sa po rokoch putovania navracia vyčerpaný do krajiny Grálu a nachádza odpočinok v prírode prežiarenej ranným svetlom. V tom okamihu zaznieva hudba vyjadrujúca pokoj, no najmä hlbokú premenu. Svet prechádza katarziou. Je očistený, znovuzrodený a naplnený tichou, kontemplatívnou krásou. Zvukovosť tejto scény je akoby splynutím samotného obrazu upokojenej krajiny aj vnútorného sveta hrdinu, simultánne súznejúcich. Hudobný jazyk *Parsifala* patrí k najodvážnejším v kontexte Wagnerovej tvorby. Maximalizuje charakteristický atribút svojej poetiky, tzv. „*princíp asociálneho centra*“, vyskytujúci sa už v predohre hudobnej drámy *Tristan a Izolda*. Je založený na neustálom smerovaní k výslednému uspokojivému bodu, ktorý však napokon nikdy nezaznie a celý priebeh sa strhne do ďalšieho opäť neuspokojivého rozvíjania. Hustá chromatická harmónia neustále napreduje, vyhyba sa jednoznačným záverom a vytvára napätie medzi očakávaním a odkladaným naplnením. Práve táto neurčitosť predstavuje prelomový moment hudobných dejín. Naplnenie tonálne-funkčného systému a náznakov budúcich experimentov 20. storočia. *Parsifal* je intenzívnym nadčasovým zážitkom presahujúcim bežné vnímanie času i reality. Wagner sám veril, že toto dielo by malo zaznievať v osobitnom, takmer rituálnom kontexte, a jeho uvedenia sa dodnes spájajú s atmosférou úcty a sústredenia. ***Tajomstvo Veľkého piatku***, často uvádzané aj samostatne v koncertnej podobe, ponúka jedinečnú možnosť nahliadnuť do sveta, v ktorom sa hudba stáva priestorom pre vnútorné stíšenie sa, premenu a hlboké duchovné precitnutie.

Stabat Mater patrí k najpôsobivejším textom kresťanskej tradície. Stredoveká sekvencia z 13. storočia, začínajúca veršom „*Stabat mater dolorosa*“ („*Stála matka bolestná*“), zachytáva jeden z najintenzívnejších obrazov európskej duchovnej kultúry. Máriu, stojacu pod krížom, oplakávajúcu smrť svojho syna. V priebehu stáročí tento text inšpiroval nespočetné množstvo skladateľov, nachádzajúcich v ňom univerzálne témy bolesti, súcitu i nádeje. Každé stvárnenie tak odráža nielen dobu svojho vzniku, ale i vnútorný svet skladateľa. V prípade **Karola Szymanowského** ide o mimoriadne osobnú výpoveď, hlboko zakorenenú v historickej i kultúrnej skúsenosti jeho domo-

viny. Szymanowski býva označovaný za najvýznamnejšieho poľského skladateľa po Chopinovi, no jeho umeleckú identitu nie je možné zaradiť do konkrétnej štýlovosti. V jeho tvorbe sa stretáva neskorý romantizmus s impresionistickou farebnosťou, modernistickým experimentom i fascináciou folklórom. Ako člen hnutia Mladé Poľsko sa usiloval prekonať provinčnosť domácej hudby a otvoriť ju európskym impulzom, pričom zároveň postupne objavoval hodnotu vlastných kultúrnych koreňov. Tento proces vyvrcholil práve v 20. rokoch 20. storočia, kedy sa jeho pozornosť obrátila k poľskej ľudovej tradícii, najmä k hudbe goralského regiónu Podhalia.

Napísanie ***Stabat Mater*** podnietili významné historické udalosti. Poľsko po skončení prvej svetovej vojny v roku 1918 nadviazalo na svoju bohatú historickú tradíciu autonómie. Opätovné nadobudnutie nezávislosti postavilo umelcov pred dôležitú úlohu kodifikovať národný štýl a kultúrnu identitu v nových spoločenských podmienkach. Szymanowski v tomto kontexte nehľadal veľkolepé gestá, ale skôr vnútornú pravdivosť výrazu. Pôvodne uvažoval o rozsiahlejšom projekte „poľského rekviem“, no napokon sa priklonil ku komornejšej, koncentrovanejšej podobe duchovnej kantáty spájajúcej archaickosť s moderným hudobným jazykom. K rozhodujúcim impulzom patrila aj osobná tragédia – smrť netere. Práve skúsenosť straty preniká celým dielom a dodáva mu mimoriadnu emocionálnu hĺbku. Szymanowski tak v *Stabat Mater* nevyjadruje len abstraktný náboženský obsah, ale pretvára ho na osobnú výpoveď o bolesti matky nad stratou dieťaťa. Skladba tak nesie duchovný, ale aj univerzálny, spoločenský i osobný rozmer. Základným umeleckým gestom bolo použitie poľského prekladu textu od Józefa Jankowského namiesto tradičnej latinčiny. Jazyk, bližší každodennej skúsenosti, umožnil skladateľovi vytvoriť bezprostrednejší, „ľudskejší“ výraz, opierajúci sa o jednoduchosť a zrozumiteľnosť. Táto voľba zároveň súvisí s jeho snahou o vytvorenie autentického poľského štýlu. Szymanowski vedomo prepája sakrálnu tradíciu s prvkami ľudovej hudby. Melodika je založená na malých intervaloch, modálne harmónie či paralelné vedenie hlasov pripomínajú starobylé cirkevné spevy i ľudové piesne. Hudobná reč *Stabat Mater* je pritom prekvapivo úsporná. Skladateľ sa vzdáva veľkolepej orchestrálnej efektnosti v prospech priehľadnej textúry a sústredenej výpovede. Orchester je využívaný citlivo, často v tlmených dynamikách, pričom niektoré časti sú dokonca komponované bez jeho účasti. Výsledkom je intímna zvukovosť, kontemplatívna a zároveň hlboko sugestívna. Napriek účasti sólistov, zboru a orchestra si dielo zachováva charakter duchovného rozjímania, podnecujúceho každého poslucháča do poodhalenia svojho vnútorného sveta pred sebou samým.

Šesťčastový pôdorys predstavuje aristotelovský dramatický oblúk začínajúci bolesťou a smerujúci k očisťujúcemu zmiereniu. Úvodné takty písané v tlmenej farebnosti a naliehavej harmónii naznačujú utrpenie obsiahnuté v texte. V ďalších

časťach sa striedajú lyrické, rozjímavé i dramatickejšie úseky, pričom vrcholy diela vznikajú nie prostredníctvom vonkajšej monumentálnosti, ale postupným zhrubovaním výrazu. Szymanowski dosahuje výnimočnú rovnováhu medzi emocionálnou intenzitou a formálnou disciplínou. Osobitnú pozornosť púta spojenie poetiky 20. storočia s tradíciou európskeho kontinentu. Szymanowski sa inšpiroval renesančnou polyfóniou (napríklad odkazom na Palestrinu), no tieto archaické prvky pretvára v duchu modernej estetiky, najmä v kontexte harmónie.

Osobný rozmer diela sa dotýka aj kontextov skladateľovej kariéry. Szymanowski, ktorý bol v predchádzajúcich rokoch v Poľsku prijímaný rozpačito pre svoju modernistickú orientáciu, nachádza spoločný jazyk so svojím publikom. Využitím folklórnych prvkov a materinského jazyka sa približuje poslucháčovi bez toho, aby sa vzdal umeleckej náročnosti. V konečnom dôsledku ide o dielo, ktoré presahuje konkrétny historický i kultúrny rámec. Szymanowski dokázal premeniť starobylý text na živú, aktuálnu výpoveď o ľudskom utrpení, súcite a nádeji. Jeho hudba neponúka jednoduché odpovede, ale vytvára životodarný priestor pre tiché rozjímanie. Práve v spojení osobného s univerzálnym, bezprostredného so sofistikovaným, spočíva trvalé nadčasové poslanstvo, týkajúce sa bytia každého človeka.

Na tradíciu poľskej národnej hudby definovanú aj Karolom Szymanowským nadviazali v druhej polovici 20. storočia predstavitelia tzv. „poľskej školy“. Medzi nich patril aj **Henryk Mikołaj Górecki**, skladateľ, ktorý aj napriek počiatočnému odporu voči svojmu hudobnému smerovaniu si postupne vybudoval jedinečný kompozičný jazyk. Jeho raná tvorba bola spätá s avantgardou povojnového obdobia a niesla znaky serializmu, ostrej disonancie a experimentu. V 70. rokoch však radikálne opustil komplexnosť a precíznosť štruktúry kvôli jednoduchosti, silnému transcendentálnemu ukotveniu a kontemplatívnemu výrazu v duchu estetiky „sakrálneho minimalizmu“. Odklon od európskej avantgardy neznamenal ústup, ale skôr koncentráciu. Hľadanie pravdivosti prostredníctvom redukcie.

Dielo ***Totus Tuus, op. 60*** z roku 1987 je jedným z najčistejších prejavov tejto štýlovosti. Vzniklo pri príležitosti tretej návštevy pápeža Jána Pavla II. v Poľsku a jeho názov vychádza z osobného motto pápeža „*Totus tuus sum, Maria*“ („Som celý tvoj, Mária“). Po spáchaní atentátu nadobudlo osobitý význam, pretože zotavujúci sa pápež bol presvedčený o ochrane Božej Matky. Text skladby, doplnený o verše poetky Márie Bogusławskiej, sa obracia k Panne Márii ako duchovnej ochrankyni národa, čím dielo získava nielen náboženský, ale aj hlboko kultúrny rozmer. *Totus Tuus* je komponované pre zmiešaný zbor a cappella a jeho forma je založená na návrate a postupnej gradácii. Górecki tu využíva prevažne homofónnu textúru, zabezpečujúcu maximálnu zrozumiteľnosť slova a zároveň vytvára súdržné, kompaktné vyznenie. Opakovanie jednoduchých melodických

modelov postupne buduje intenzitu výrazu prostredníctvom zhusťovania priebehu. Tento princíp je charakteristický pre skladateľov neskoršieho 20. storočia, no v Góreckého prípade nadobúda osobitnú duchovnú dimenziu. Hudba sa týmto náznakom recitanda stáva zobrazením modlitby ruženca, založenej taktiež na repetícii. Sám skladateľ zdôrazňoval, že umenie, podobne ako modlitba, si vyžaduje vnútornú pripravenosť. Nie je to gesto, ktoré by mal človek činiť kvôli okoliu, ale kvôli sebe a svojmu vnútornému svetu. Je to dozrievanie k hlbšiemu pochopeniu. Táto myšlienka sa premieta aj do hudobného jazyka *Totus Tuus*. Diatonická jednoduchosť, pomalé harmonické zmeny a dôraz na čistotu intervalov vytvárajú priestor pre sústredené počúvanie.

V tejto zdanlivej prostote však rezonuje bohatá tradícia. Od stredovekého chorálu cez poľskú cirkevnú pieseň až po najstaršiu poľskú hymnu *Bogurodzica*, ktorej intervalové modely a melodické gestá sú v diele nepatrne prítomné. Góreckého hudba tak stojí na priesečníku tradície a moderny. Hoci nadväzuje na európsku klasickú líniu duchovnej hudby, jeho jazyk je zbavený historizujúcej dekoratívnosti a smeruje k elementárnej výpovedi. Podobne ako v jeho *Symfónii* č. 3, aj tu jednoduchosť neznamená redukciu obsahu, ale naopak koncentráciu. *Totus Tuus* je dielom, ktoré pôsobí bezprostredne a zároveň nadčasovo. Ako tiché, no naliehavé hudobné vyznanie viery, v ktorom sa osobné, národné i univerzálne spája do jedného.

Symfonická báseň ***Smrť a premenenie, op. 24*** (*Tod und Verklärung*) patrí k raným vrcholom tvorby **Richarda Straussa** a zároveň k dielam, v ktorých sa najzreteľnejšie formuje jeho osobitý hudobno-dramatický jazyk. Vznikala v období, keď sa mladý, čerstvo dvadsaťročný skladateľ definitívne odkláňa od konzervatívnych vplyvov svojho otca a nachádza inšpiráciu v tvorbe Richarda Wagnera a Franza Liszta. Práve žáner symfonickej básne, rozvinutý Lisztom, poskytol Straussovi ideálny priestor na prepojenie hudby s literárnym a filozofickým obsahom a koncipovanie skladby nesúcej konkrétny, dramaticky vykreslený význam.

Wagnerov vplyv na mladého Straussa bol zásadný. V lete 1889 sa zúčastnil festivalu v Bayreuthe ako korepetitor pri inscenácii *Tristana a Izoldy* – diela, ktoré naňho hlboko zapôsobilo svojou „nekončiacou sa“ harmóniou, expresivitou i filozofickým podtextom. Hoci sa Strauss touto inšpiráciou netají, už samotný názov jeho symfonickej básne odkazuje na pôvodné označenie záverečnej scény *Tristana* („*Liebestod und Verklärung*“), no hudobne sa vydáva vlastnou cestou. Namiesto citácie či priameho odkazu vytvára autonómny hudobný svet, formovaný síce v duchu wagnerovskej chromatickosti, no zároveň smerujúci k výrazovej konkrétnosti a dramatickej zrozumiteľnosti.

Smrť a premena je programovým dielom, ktorého obsah bol dodatočne konkretizovaný básnikom Alexandrom von Ritterom na Straussovu žiadosť. Program rozdeľuje skladbu na

štyri plynulo prepojené časti. Obraz umierajúceho človeka, zápas života so smrťou, retrospektívne spomienky a napokon samotnú premenu. Tento naratív však nie je len ilustráciou deja, ale aj hudobným stvárnením existenciálnej skúsenosti, ovplyvnenej Schopenhauerovou filozofiou, chápujúcou život ako neustále utrpenie a smrť ako jednu z možností oslobodenia. Úvodné takty evokujú atmosféru tichej izby, v ktorej leží chorý muž. Nepravidelný pulz orchestra pripomína tlkot srdca, zatiaľ čo jemné, snové motívy drevených dychových nástrojov naznačujú spomienky na detstvo a mladosť. Tento pokoj je však narušený dramatickým vstupom. Boj o život sa rozvíja v prudkých dynamických kontrastoch, synkopických rytmoch a hutnej orchestrácii. Strauss tu naplno využíva farebné možnosti orchestra, ktorého aparát je síce tradičný, no nároky na interpretov sú mimoriadne vysoké. Zvláštnu úlohu zohrávajú aj dve harfy, ktorých arpeggiá sa stanú kľúčovým prvkom záverečnej premeny. V priebehu skladby sa postupne formuje tzv. „téma ideálu“, hudobná myšlienka symbolizujúca životné úsilie hlavného hrdinu, jeho túžbu po dokonalosti a nenaplnenie, pričom sa stáva akousi „červenou niťou“ celého priebehu. V dramatickom oblúku diela sa navracia a transformuje, až napokon v závere dosahuje svoju celistvú apoteózu podobu. Záverečná časť predstavuje samotnú premenu, moment, v ktorom sa smrť neprejavuje ako tragický koniec, ale ako prechod do vyššej, transcendentnej roviny. Téma premeny, najprv zaznievajúca v jemnej dynamike, postupne rastie do oslnivého vrcholu, podporeného žiarivou zvukovosťou. Ide o jednu z najpôsobivejších hudobných apoteóz neskorého romantizmu, v ktorej Strauss spája emocionálnu silu s filozofickou víziou vykúpenia. Hoci skladateľ neskôr zdôrazňoval, že dielo vzniklo ako čisto imaginatívna predstava, jeho význam sa v priebehu času prehĺbil o osobnú rovinu.

Strauss sa k myšlienkam *Smrti a premeny* opakovane navracal, či už v symfonickej básni *Život hrdinu*, alebo na sklonku života v *Štyroch posledných piesňach*. Práve v piesni „Im Abendrot“ zaznieva citácia témy premeny, akoby hudobný návrat k vlastnej mladosti a k predstave smrti ako naplnenia. Podľa svedectiev jeho blízkych skladateľ krátko pred smrťou poznamenal, že odchod zo života je presne taký, ako ho kedysi hudobne stvárnil. V kontexte 19. storočia, ktoré sa smrti nevyhýbalo, ale naopak ju tematizovalo v celej svojej šírke od grotesknosti po transcendenciu, predstavuje Straussovo dielo vrcholne osobitú syntézu. Dnes, v čase, keď je smrť často odsúvaná na okraj vedomia, pôsobí *Smrť a premena* s o to väčšou naliehavosťou. Pripomína, že umenie dokáže sprostredkovať skúsenosti, ktoré presahujú hranice jazyka aj racionality, a že práve v konfrontácii s konečnosťou nachádza človek jeden z najhlbších zdrojov zmyslu života a opodstatnenosti vlastného bytia.

Mária Gavalová

Karol Szymanowski
Stała Matka bolejąca

(Józef Jankowski)

Stała Matka bolejąca,
koło krzyża łzy lejąca,
gdy na krzyżu wisiał Syn.

A jej duszę potyraną,
rozpłakana, poszarpaną
miecz przeszywał ludzkich win.

O, jak smutna, jak podcięta
była Matka Boża święta,
cicha w załamaniu rąk!

O, jak drżała i truchlała,
i bolała, gdy patrzała
na synowskich tyle mąk.

I któż widząc tak cierpiącą

I któż widząc tak cierpiącą,
łzą nie zaćmi się gorącą,
nie drgnie, taki czując nóż?

I kto serca nie ubroczy,
widząc, jak do krzyża oczy wzbiła,
z bólu drętwa już.

Za ludzkiego rodu winy
jak katowan był jedyny,
męki każdy niósł dział.

I widziała, jak rodzony
jej umierał opuszczony,
zanim Bogu duszę dał.

O matko źródło wszechmiłości

O Matko źródło wszechmiłości,
daj mi uczuć moc żałości,
niech aj z Tobą dźwignę ból.

Chrystusowe ukochanie
niech w mym sercu ogniem stanie,
krzyża dzieje we mnie wtul.

Karol Szymanowski

Stála Matka

(lekcionár I, Spolok sv. Vojtecha, 1978)

Stála Matka bolestivá
vedľa kríža ľútostivá,
keď na ňom Syn milý pnel.

A tej matke prežalostnej,
zarmútenej a bolestnej
sedmorý meč v duši tkvel.

Ó, jak smutná, doráňaná
bola ona požehnaná
Matka Syna Božieho.

Jak plakala a trpela
Svätá Matka, keď videla
muky Syna milého.

Ktože by z nás nezaplakal

Ktože by z nás nezaplakal,
keby videl, bolesť aká
je v jej srdci nevinnom ?

Kto by nebol rozžialený,
pozorujúc bolesť Ženy,
Ako trpí so Synom.

Pre hriech ľudu bezbožného
vidí Syna mučeného,
Jak ho človek zbičoval.

Vidí, ako Syn milený
dokonáva opustený,
dušu Otcu odovzdal.

Ó ty, matka žriedla lásky

Ó ty, Matka žriedlo lásky,
nech prežívam bôľ tvoj ťažký
a nech s tebou nariekam!

Nech mi srdce láskou planie
ku Kristovi neprestajne
veď on je môj Boh a Pán.

Syna Twego ciernie w serce moje
wraż jak w cel.

Rodzonego, męczzonego,
Syna Twego ofiarnego,
każń owocną ze mną dziel.

Spraw, niech płaczę z tobą razem

Spraw, niech płaczę z Tobą razem,
krzyża zamknę się obrazem
aż po mój ostatni dech.

Niechaj pod nim razem stoję,
dzielę Twoje krwawe znoje.
Twą boleścią zmywam grzech.

Panno słodka

Panno słodka, racz, mozołem
niech me serce z Tobą społem
na golgocki idzie skłon.

Niech śmierć przyjmę z katów ręki,
uczestnikiem będę męki,
razów krwawych zbiorę plon.

Niechaj broczy ciało moje,
krzyżem niechaj się upoję,
niech z miłosnych żyję tchnień!

W morzu ognia zapalony,
zTwojej ręki niech osłony puklerz wezmę,
zTwojej ręki w sądu dzień.

Chrystus niech mi będzie grodem

Chrystus niech mi będzie grodem,
krzyż niech będzie mym przewodem,
laską pokrop, życie daj!

Kiedy ciało me się skruszy,
Oczyszczonej w ogniu duszy
glorię zgotuj, niebo, raj.

Syna tvojho, Krista rany
hlboko mi v srdce vtlač.

Na bolestiach Syna tvojho
zo mňa z lásky trpiaceho,
nech mám podiel, v srdci plač.

Daj, nech s tebou plačem,

Daj, nech s tebou plačem, kvílím
a nech s Kristom spolucítim,
kým len tuná budem žiť.

Pod krížom stáť s tebou túžim,
v tebe v žiali sa pridružím
a chcem s tebou žalostiť.

Panna panien

Panna panien prevznešená,
aj pre mňa si zúbožená,
preto s tebou nariekam.

Daj, nech Kristovu smrť nosím
a na kríži účasť prosím,
rany jeho uctievam.

Raň ma bôľmi Krista Pána,
svätým krížom opoj aj mňa
aj krvou Nevinného.

Nech je mi kríž útočišťom,
Kristova smrť – život s Kristom,
vyprosuj mi milosti.

Kiež som krížom, smrťou Pána

Kiež som krížom, smrťou Pána
chránený v láske zvrchovanej,
milosť buď mojou záchranou.

A keď moje telo skoná,
daj, nech moja duša spozná
život rajskej radosti

Henryk Mikołaj Górecki

Totus tuus

(Maria Boguslawska)

Totus tuus sum Maria,
Mater nostri Redemptoris.
Virgo Dei, virgo pia
Mater mundi Salvatoris.
Totus tuus sum, Maria!

Henryk Mikołaj Górecki

Celý som tvoj

(voľný preklad)

Celý som tvoj, Mária,
Matka nášho Vykupiteľa.
Panna Božia, panna zbožná,
Matka Spasiteľa sveta.
Celý som tvoj, Mária!.

SYLWIA OLSZYŃSKA

Sopranistka, absolventka Hudobnej akademie Krzysztofa Pendereckiego v Krakove ukončila doktorandské štúdium na Hudobnej akademii Karola Szymanowského v Katowiciach. Laureátka a finalistka mnohých súťaží získala okrem iného Špeciálnu cenu na Medzinárodnej speváckej súťaži Stanisława Moniuszka vo Varšave (2016), Špeciálnu cenu Joan Sutherlandovej a Richarda Bonyngesa na Medzinárodnej súťaži Évy Marton v Budapešti (2016) a 2. cenu na Medzinárodnej hudobnej súťaži Karola Szymanowského v Katowiciach (2018). Olszyńska premiérovala viacero diel súčasných skladateľov napríklad *The Lovers' Garden* Johna Sarkissiana, *Fairwell Dream Garden* Dosiho McKaya, *Strumenti della Passione* Jarka Kordaczuka a pieseň *When* Eugeniusza Knapika.

V roku 2017 debutovala Sylwia Olszyńska na javisku Opery vo Vroclave ako Pamina v predstavení pre deti. Zároveň debutovala vo Veľkom divadle Národnej opery vo Varšave v produkcii Mozartovej Čarovnej flauty v réžii Barrieho Koskyho. Na tejto scéne v nasledujúcich rokoch stvárnila postavy ako Pamina, Sophie a Mimi. Pod vedením Josého Curu počas inaugurácie Medzinárodného festivalu vokálneho umenia Ady Sari v Nowom Sączu stvárnila sestru Genovieffu v Pucciniho *Sestre Angelike*. Na Bartókovom medzinárodnom opernom festivale v Maďarsku naštudovala titulné postavy *Noru* a *Desirée* na svetovej premiére opery *Albina Friesa – Nora*. V súčasnosti účinkuje v dvoch produkciách Varšavskej komornej opery (*Druhá žena* v *Dido a Aeneas*, *Ilia* v *Idomeneovi*).

Olszyńska je úspešnou interpretkou oratórií, spievala sólo v Händelovom *Mesiášovi* (Sliezka filharmónia), Mozartovom *Rekviem* (Národná filharmónia vo Varšave) či Brahmovom *Nemeckom rekviem* s Junge Kammerphilharmonie Freiburg. Venuje sa aj interpretácii komornej hudby, jej recitály sa uskutočnili vo Filharmónii v Budapešti, Ľvovskej opere aj *Vile Atma* v Zakopanom. Pre združenie poľských komorných hudobníkov nahrála výber skladieb Władysława Żelénkeho – *Pieśni Wszystkie* – ktorý získal cenu Fryderyk 2024 v kategórii Album roka: Komorná hudba (vokálna).

JANA KURUCOVÁ

Študovala cirkevnú hudbu, dirigovanie a spev na Konzervatóriu J. L. Bellu v Banskej Bystrici a operný spev na Konzervatóriu v Bratislave. Získala dvojročné štipendium na Universität für Musik und darstellende Kunst v Grazi (A. Kania, G. Hornik). Na opernom javisku debutovala v Mozartových operách Čarovná flauta (Druhá dáma) a Záhradníčka z lásky (Ramiro). V sezóne 2005/2006 bola členkou operného štúdia Bavorskej štátnej opery pod vedením Zubina Mehtu.

V rokoch 2006 – 2009 pôsobila v divadle v Heidelbergu, kde účinkovala ako Cherubín (Figarova svadba), Idamante (Idomeneo), Sesto (La clemenza di Tito), Charlotta (Werther), Rosina (Barbier zo Sevilly) a v ďalších významných úlohách. Na barokovom festivale v Schwetzingene spievala Vivaldiho nohavicové postavy.

V rokoch 2009 – 2018 bola sólistkou Deutsche Oper Berlin. Medzi jej vrcholné vystúpenia patrila rola Maffia Orsiniho (Lucrezia Borgia) po boku Edity Gruberovej a Pavla Bršíka. V rokoch 2019 – 2025 bola členkou Štátnej opery v Hamburgu, kde sa predstavila napríklad ako Cherubín (Figarova svadba), Brigitta (Die tote Stadt) či Hänsel (Hänsel und Gretel).

V roku 2021 vystúpila v koncertnom cykle ARTE Concert Europe@Home s Danielom Hopeom a debutovala ako Romeo (I Capuleti e i Montecchi) v Zürichu. V Musik Theater an der Wien sa debutovo predstavila ako Lišiak v Príhodách líšky Bystroušky (2022) a na festivale Dvořákova Praha ako Cudzia kňažná v Rusalke pod taktovkou Semjona Byčkova.

V posledných rokoch debutovala v Deutsche Oper Berlin ako Giovanna Seymour (Anna Bolena) a Preziosilla (Sila osudu). Úspech zaznamenala ako Varvara v Káti Kabanovej vo valónskej kráľovskej opere v Liège. V sezóne 2026 ju ešte čaká účinkovanie v komickom oratóriu Monty Python: Not the Messiah (John Du Prez) v Salzburger Landestheater, hosťovanie na Brengener festspiele v Janáčkových Výletoch pána Broučka, stvárnenie Varvary v Kati Kabanovej v Kráľovskej opere v Madride či vedenie Majstrovských kurzov pre mladých spevákov v Pezinku (Viva Musica).

PAVOL KUBÁŇ

Mladý slovenský barytonista je absolventom Akadémie umení v Banskej Bystrici, kde navštevoval spevácku triedu Evy Blahovej. Bol úspešným účastníkom Medzinárodnej speváckej súťaže Ferruccia Tagliaviniho v Rakúsku (II. miesto a špeciálna cena operného štúdia La Scuola dell'Opera del Teatro Comunale di Bologna) i súťaže Hans Gabor Belvedere vo Viedni, kde získal cenu pre najmladšieho účastníka finále.

V rokoch 2010/2011 bol Pavol Kubáň študentom prestížnej opernej školy La Scuola dell'Opera del Teatro Comunale di Bologna, následne dostal v roku 2011 možnosť študovať na Accademia del bel canto di Rodolfo Celetti. V tom istom roku účinkoval v dvoch produkciách aj na medzinárodnom opernom festivale Valle d'Itria. Spoločne so svetoznáμου sopranistkou Danielou Dessi vystúpil aj na záverečnom galakonzerte festivalu.

V opernej sezóne 2012/2013 hosťoval v Semperoper Dresden (Domenico Sarra, Dorina e Nibbio), pričom krátko nato dostal ponuku stať sa členom Jungen Ensemble. Kubáň spolupracoval s opernými domami ako Teatro Massimo v Palerme, Opernhaus Zürich, Opernhaus Halle či Theater Basel. V Národnom divadle Košice stvárnil Forda vo Verdiho Falstaffovi a v Národnom divadle Brno Jaufrého Rudela (K. Saariaho, L'Amour de loin). Za postavy Lanciotta Malatestu a Barona (Rachmaninov) bol nominovaný na Ceny Thalie (2019).

Kubáň je od sezóny 2021/2022 členom Národného divadla v Prahe. V minulej sezóne tu úspešne debutoval v postave Jupitera (Platée), v titulnej postave opery Šarlatán od P. Haasa a tiež ako Albert (Werther). V aktuálnej sezóne tu stvárňuje Marcella v Bohéme, Figara v Barbierovi zo Seville, Belcoreho v Nápoji lásky, Učiteľa v Ariadne na Naxe a počuť ho aj v titulnej postave Dona Giovanniho. Vo februári 2026 v postave Donnerra premiéroval nové naštudovanie Wagnerovej opery Zlato Rýna. V septembri 2025 účinkoval na inauguračnom koncerte Jakuba Hrušu v Londýnskej kráľovskej opere – Dvořák Svatební košile, pričom s týmto dielom a orchestrom i zborom Royal Opera House hosťovali aj v Elbphilharmonie Hamburg.

ADAM SEDLICKÝ

Držiteľ 3. ceny na Zoraqi Conducting Competition v Albánsku (2025), je absolventom hry na klavír (D. Švárna) a dirigovania (Š. Sedlický) na Konzervatóriu v Žiline. V roku 2016 ukončil magisterské štúdium orchestrálneho dirigovania (J. Kyzlink) na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Absolvoval semestrálne štúdium na Hudobnej Akadémii v Krakove a zúčastnil sa majstrovských kurzov u Gabriela Chmury, Colina Mettersa a Michalisa Economou, v rámci ktorých dirigoval Beethoven Academy Orchestra, Cardiff Sinfoniettu a Athens Philharmonia Orchestra. V roku 2021 získal štipendium Bayreuther Festspiele a dokončil doktorandské štúdium na Akadémii umení v Banskej Bystrici, kde v súčasnosti pôsobí ako odborný asistent. V roku 2014 začal spolupracovať s Národným divadlom moravskosliezskym v Ostrave.

V rokoch 2017 – 2023 pôsobil ako dirigent operného súboru, kde dirigoval mnohé inscenácie. Pravidelne sa vracia od roku 2022 aj do SND, kde dirigoval tituly ako Nabucco (Verdi), Carmen (Bizet), Svätopluk (Suchoň), Hänsel un Gretel (Humperdinck), Labutie jazero, Luskáčik (Čajkovskij) a iné.

Spolupracoval so Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu, kde pôsobil v rokoch 2020 – 2023 ako stály dirigent, ďalej s Filharmóniou Brno, Filharmóniou Bohuslava Martinů Zlín, Janáčkovou filharmóniou Ostrava, Štátnou filharmóniou Košice či Moravskou filharmóniou Olomouc. Od roku 2022 je stálym hosťujúcim dirigentom Štátneho komorného orchestra Žilina. V roku 2024 dirigoval turné v Bonn Theatre s baletným súborom Národného divadla moravskosliezskeho a Severočeskou filharmóniou s uvedením Čajkovského Luskáčika.

Medzi Sedlického ocenenia patrí cena Zbormajster-Junior (Česká republika, 2018) a účasť vo finále Romano Gandolfi International Competition for Choral Conductors v Parme (Taliansko, 2019). Ako zbormajster viedol v rokoch 2015 – 2023 Akademický spevácky zbor Vysokej školy banskej – Technickej univerzity Ostrava, s ktorým získal mnohé medzinárodné ocenenia. Od roku 2020 pravidelne spolupracuje ako hosťujúci zbormajster so Slovenským filharmonickým zborom.

SLOVENSKÝ FILHARMONICKÝ ZBOR

je prominentným reprezentantom slovenského profesionálneho zborového umenia. Do hudobného diania vstúpil v roku 1946 ako Miešaný zbor československého rozhlasu. Na poste zbormajstrov sa vystriedali viaceré významné osobnosti (J. M. Dobrodinský, Š. Klimo, P. Baxa, P. Procházka, M. Vach, J. Rozehnal, B. Juhaňáková, J. Chabroň, J. Rozehnal).

Kultivovanosť prejavu, zvuková rovnováha hlasových skupín, ale aj interpretačná pohotovosť, spoľahlivosť a príkladná umelecká disciplína sa premietajú do suverénnych výkonov, ktoré pri vzájomnej spolupráci ocenili mnohí renomovaní dirigenti ako C. Abbado, S. Baudo, B. de Billy, S. Byčkov, J.-C. Casadesus, J. Conlon, D. Dixon, Ch. von Dohnányi, V. Fedosejev, J. Ferencsik, D. Gatti, P. Halffter, R. Chailly, D. Kitajenko, Z. Košler, O. Lenárd, A. Lombard, F. Luisi, L. Maazel, K. Masur, Z. Mehta, F. Welser-Möst, A. Pedrotti, L. Pešek, K. Petrenko, D. Raiskin, L. Rajter, H. Rilling, K. Richter, E.-P. Salonen, P. Schreier, P. Steinberg, H. Swarowsky, V. Talich, E. Villaume či R. Weikert.

Zbor spolupracoval s prestížnymi zahraničnými orchestrami ako napr.: Berlínski a Viedenski filharmonici, Viedenski symfonici, Izraelská filharmónia či Orchestre de Paris. Svojimi výkonmi prispel k lesku významných medzinárodných festivalových podujatí (Salzburg, Londýn, Baden-Baden). SFZ získal medzinárodné ocenenie Oper! Awards 2023 v kategórii Najlepší spevácky zbor za spoluprácu s Berlínskymi filharmonikmi a K. Petrenkom v opernej produkcii *Piková dáma* na Veľkonočnom festivale v Baden-Badene a koncertoch v Berlínskej filharmónii (2022).

V koncertnej sezóne 2025/2026 SFZ opäťovne hosťoval vo Filharmónii Brno (R. Kružík) a v produkcii *Le Grand Macabre* G. Ligetiho vo Viedenskej štátnej opere (P. Heras-Casado). SFZ sa predstaví aj na podujatiach Národného divadla Košice, Štátneho komorného orchestra Žilina a na festivaloch Košická hudobná jar a Smetanova Litomyšl.

MAROŠ POTOKÁR

Vyštudoval hru na husliach a dirigovanie na Konzervatóriu v Košiciach. V štúdiách pokračoval na VŠMU v Bratislave, kde vyštudoval hru na husliach v triede J. Kopelmana a A. Jabloka a na JAMU v Brne, kde vyštudoval dirigovanie v triede R. Hallišku a R. Štúra. Počas štúdia absolvoval tiež majstrovský kurz u Zsolta Nagya. Ako dirigent vystúpil s PKF – Prague Philharmonia, Filharmóniou Brno, Janáčkovou filharmóniou Ostrava, Filharmóniou Bohuslava Martinů Zlín, Moravskou filharmóniou Olomouc, Slovenskou filharmóniou, Štátnou filharmóniou Košice, Štátnym komorným orchestrom Žilina, Slovenským mládežníckym orchestrom, Národnou filharmóniou S. Lunchevici Kišiniňov, orchestrom Národného divadla Praha, Slovenského národného divadla, Národného divadla Košice, Národného divadla Moravsko-sliezskeho Ostrava a ďalšími.

Od sezóny 2021/2022 po úspešnom konkurze zastával post asistenta šéfdirigenta V. Sinajského v Janáčkovej filharmónii Ostrava, kde sa v priebehu uplynulých troch sezón podieľal na rade koncertných projektov a spolupracoval okrem šéfdirigenta s ďalšími dirigentskými osobnosťami ako D. Raiskin, V. Borjeyko, L. Bringuier či K. M. Chichon.

Od roku 2013 v opere Národného divadla Košice spolupracoval pri viacerých inscenáciách a niektoré aj hudobne naštudoval (Bohéma, Hoffmanove poviedky). Od roku 2017 spolupracuje aj s Národným divadlom Moravskosliezskym v Ostrave, predstavil sa v dvoch baletných inscenáciách a v opernej inscenácii Rozbitý džbán / Cisár Atlantídy. V Slovenskom národnom divadle debutoval v roku 2017 (Únos zo serailu) a neskôr sa podieľal na ďalších tituloch (Don Carlo, Madama Butterfly). V sezóne 2023/2024 s úspechom debutoval aj na scéne Národného divadla Praha v opernej inscenácii Così fan tutte W. A. Mozarta. V uplynulej sezóne uskutočnil svoje debutové hudobné naštudovanie v Slovenskom národnom divadle (E. Humperdinck: Hänsel und Gretel), ktoré sa stretlo s pozitívnym ohlasom. V aktuálnej sezóne je v tomto opernom dome tiež dirigentom novej opernej inscenácie Čajkovského Eugena Onegina.

SLOVENSKÁ FILHARMÓNIA

bola založená v roku 1949. Pri jej umeleckom zrode stáli dve významné osobnosti medzinárodného hudobného života V. Talich (1949 – 1952) a Ľ. Rajter (1949 – 1976). Na umeleckom profilovaní orchestra sa podieľali ďalší šéfdirigenti – T. Frešo, L. Slovák, L. Pešek, V. Verbickij, B. Režucha, A. Ceccato, O. Lenárd, J. Bělohlávek, V. Válek, P. Feranec, E. Villaume a J. Judd. V rokoch 2020 – 2025 bol šéfdirigentom Daniel Raiskin. V sezóne 2025/2026 budú Daniel Raiskin a Ondrej Olos spoločne pôsobiť ako stáli hosťujúci dirigenti.

Slovenská filharmónia realizovala množstvo nahrávok pre rozhlas, televíziu a hudobné vydavateľstvá OPUS, Supraphon, Panton, Hungaroton, JVC Victor, RCA, Pacific Music, Naxos a Marco Polo. Je pravidelným hosťom významných európskych hudobných pódíí a festivalov. V rámci svojich početných zahraničných zájazdov vystúpila v takmer všetkých európskych krajinách, na Cypre, v Turecku, USA a pravidelne hostuje na koncertných turné v Japonsku, Južnej Kórei, Ománe a Spojených arabských emirátoch.

V posledných rokoch absolvoval orchester Slovenská filharmónia turné okrem Japonska, Južnej Kórei aj v švajčiarskom Murtene, vystúpil na prestížnych pódíách ako Liederhalle Stuttgart či Kolínska filharmónia a koncertoval v Záhrebe, Maribore i na Festivale Krumlov s Maximom Vengerovom. V sezóne 2025/2026 orchester realizuje so stálym hosťujúcim dirigentom D. Raiskinom pokračovanie nahrávok symfónií F. Schmidta. Orchester prijal pozvanie na koncerty v rámci cyklu Festspielhaus v Salzburgu, na Lednicko-Valtický festival, predstaví sa aj na domácich festivaloch Allegretto Žilina a Košická hudobná jar. V rámci zahraničných turné v sezóne 2025/2026 vycestovala Slovenská filharmónia do Španielska, kde po jej boku vystúpili sólisti basbarytonista M. Mimica, huslistka A. Conunova či klaviristi N. Rodiles. V priebehu júna a júla čaká orchester turné v Japonsku, kde budú sólistami klaviristi A. Gorlatch a O. Scheps.

Slovenská filharmónia, Medená 3, 816 01 Bratislava, SR

Pokladnica Slovenskej filharmónie

Reduta, Nám. Eugena Suchoňa 1, Bratislava
otvorená v pracovných dňoch po – pia 12.00 – 18.00
a hodinu pred koncertom v mieste jeho konania
Zmena programu a interpretov vyhradená.

Rezervácie

+421 2 20 47 52 33, +421 2 20 47 52 93
vstupenky@filharmonia.sk
online predaj a rezervácie vstupeniek
www.filharmonia.sk
Predaj vstupeniek na vybrané koncerty aj v sieti Ticketportal

Slovenská filharmónia vyhotovuje obrazové snímky
a zvukové a zvukovo-obrazové záznamy z koncertov
a je oprávnená ich použiť primeraným spôsobom
na umelecké účely.

**NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA**
EUROSISTÉM

HRDÝ PARTNER SF

AUTO | *Prestige*
bigmedia
PREMIUM OUTDOOR

● RÁDIO
● DEVÍN

• tasr •

|| • Hudobný
život

{ OPERA
SLOVAKIA

Klasika
Plus.cz

MOA
kultúra

□ P E R A +

S I T A

Forbes

viva rádio

SME

tyždenník
slovenka

FinReport

CITYLIFE
ČO SA DEJE
V BRATISLAVE A OKOLÍ

THE
SLOVAK SPECTATOR

SLOVAKIA | ONLINE

Slovenská filharmónia je štátna príspevková
organizácia Ministerstva kultúry SR

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Stretneme sa na koncerte